

İNSAN

HAKLARI

KENTLERİ

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir

Belediyeler ve LGBTİ+ Hakları İnsan Hakları Kentleri

Yayımlayan: Kaos GL Derneği
Konuşmacı: Bahar Özden Coşgun
Birinci Dijital Baskı: Eylül 2021

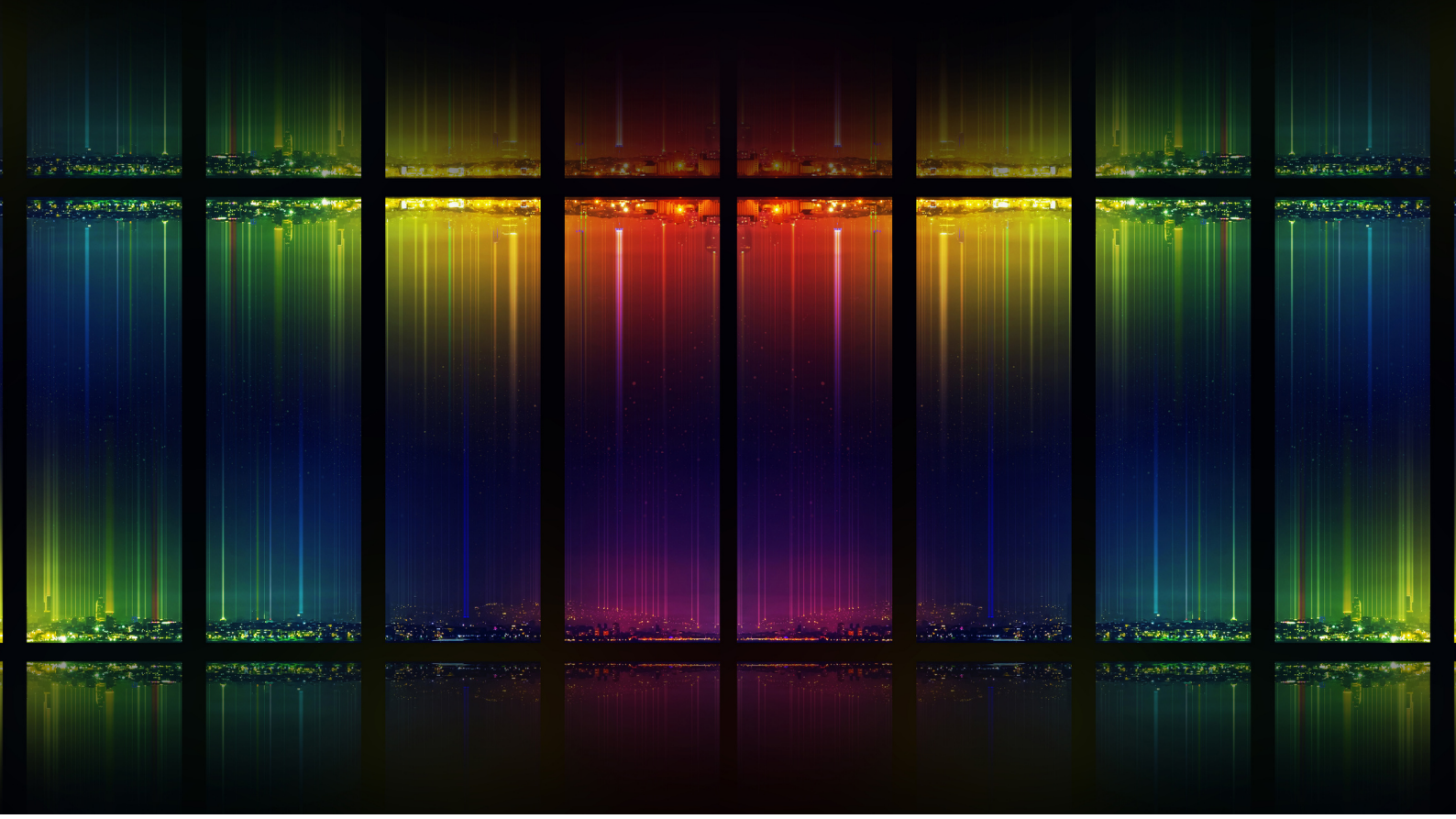
Bu yayın parayla satılamaz. İnsan haklarının desteklenmesi amacıyla yapılan ve ticari olmayan etkinliklerde serbestçe kullanılabilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir

Bu etkinlik ve yayın, Avrupa Birliği'nin desteklediği Eşit Haklar için Savunuculuğu Güçlendirme Projesi kapsamında yapılmaktadır. Bu durum, etkinlik içeriğinin ve etkinlikte konuşulanların AB'nin resmi görüşünü yansıttığı anlamına gelmemektedir.

İÇİNDEKİLER

5

İNSAN HAKLARI KENTİ

6

İNSAN HAKLARI VE YEREL YÖNETİM

8

YERELDE LGBTİ+ HAKLARI

BELEDİYELER VE LGBTİ+ HAKLARI İNSAN HAKLARI KENTLERİ

Kaos GL'nin Avrupa Birliği desteği ile hayata geçirdiği Eşit Haklar İçin Savunuculuğu Güçlendirme Projesi kapsamında yerel yönetim alanında gerçekleştirdiği Belediyeler ve LGBTİ+ Hakları: İnsan Hakları Kentleri isimli çevrimiçi etkinliğinin konuğu Bahar Özden Coşgun oldu.

2005 yılından bu yana Türkiye Belediyeler Birliği ve ardından Çankaya Belediyesi'nde yerel demokrasi, kapasite geliştirme, katılımcı planlama, toplumsal cinsiyet eşitliği, yerel eşitlik eylem planı, insan hakları ve uluslararası yerel yönetim işbirlikleri alanlarında çalışmış, ardından 2018 yılından beri ise Raoul Wallenberg İnsan Hakları ve İnsancıl Hukuk Enstitüsü'nde İnsan Hakları Kentler Projesi'ni yürütmekte olan Bahar Özden; etkinlik kapsamında insan hakları kentlerini anlattı.

Bahar Özden'in aktarımlarından öne çıkanlar şu şekildeydi:

İNSAN HAKLARI KENTİ

Hiçbir ayrım gözetmeksizin insan hakları kentleri, kentte yaşayan tüm insan gruplarını kapsar. Herkesin ihtiyaçlarını, taleplerini, sorunlarını dikkate alarak planlama ve hizmet tasarımı yapan ve bu faaliyetleri yürüten kenttir.

Temel amaç kentlerde yaşam kalitesini arttırmaktır. Daha mutlu hayatlar yaşamamızı sağlamak üzere evrensel düzeyde geliştirilen bize çok uzak ve soyut gözüken insan hakları norm ve standartlarının yerelleşmesi ve yerele uyarlanmasıdır. Kent politikaları uygulamalarına dahil edilip gündelik yaşamımızda bir karşılık bulmasıdır.

İnsan hakları kentleri yaklaşımını hem kurumsal düzeyde hem de toplumsal düzeyde yaygınlaştırır.

Birleşmiş Milletlerin Kalkınma Hedeflerinde de insan haklarını görmekteyiz. Bu insan hakları yaklaşımı belediye ve belediye ile kurulan ilişkiye de yansır. İnsan hakları temelli yaklaşımın temel ilkeleri; eşitlik, ayrımcılıkla mücadele, katılım ve kapsayıcılık, şeffaflık ve hesap verebilirliktir.

İNSAN HAKLARI VE YEREL YÖNETİM

İnsan hakları ve söylemindeki değişim artıyor. Artan değişim uygulama ve yerel aktörlerin de önemini arttırıyor.

Merkezden yerele verilen yetki devri yerel yönetimlerin yükselişini sağlarken bu durum yerel demokrasi ve iyi yönetim kavramlarının da altını çiziyor.

Artan kent nüfusu yerel yönetimlerin süreçlerini karmaşıktırırken kentler ve kent kimliği de ön plana çıkıyor.

Önemli aşamalar:

- 1968 Kent Hakkı (Henri Lefebvre)
- 1992 Avrupa Kentsel Şartı – Avrupa Konseyi
- 1994 İnsan Hakları Eğitimi İçin Halk Hareketi (PDHR)
- 1997 Rosario (Arjantin) İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'ni belediye için kılavuz niteliğinde temel ilkeler olarak kabul edip belediye meclisinden geçirdi.

İnsan Hakları Kentleri hedefleri:

- Yerel yönetimlerin insan haklarına ilişkin pasif konumunu bir ölçüde değiştirmeyi hedefler.
- Yerel yönetimlerin işlevleri ve hizmetleri gereği hemşerilerin insan haklarından yararlanabilmelerinde çok daha doğrudan etkileri ve çok daha fazla sorumlulukları bulunduğu dikkat çeker.
- Yerel yönetimlerin hizmet sunumları dahil tüm programlarının temel ve genişleyen insan hakları çerçevesini göz önüne alarak geliştirilmesi ve uygulanmasına vurgu yapar.

BELEDİYELER VE LGBTİ+ HAKLARI İNSAN HAKLARI KENTLERİ

BELEDİYELER VE LGBTİ+ HAKLARI İNSAN HAKLARI KENTLERİ

Bu yaklaşım kırılgan gruplarından haklarına erişimine, bütüncül bir bakış açısına, uluslararası araçlara erişime, katılımcı süreçlerin güçlendirilmesine, şeffaflığa ve hesap verebilirliğe, izlemeye ve sürdürülebilir sonuçlar almaya katkı sağlar.

İnsan hakları soyut ve teorik idealler değildir. Gündelik ve pratik kararları yönlendirebilir.

Özellikle Covid-19 yerel yönetimlerin önemini ve insan hakları temelli yaklaşımın ve hizmet sunumunun yaşamsal önemini tekrar vurguladı.

YERELDE LGBTİ+ HAKLARI

LGBTİ+'ların maruz bırakıldığı nefret suçları ve nefret söylemleri katılım, erişilebilirlik, güvenlik, farkındalık, görünürlük ve işbirlikleri güçlendirme gibi haklardan faydalanamamasına sebep olmaktadır.

İyi örnekler:

Kendisini insan hakları kenti olarak deklare eden örnekler arasında;

Barselona Belediyesi: Dört temel kavram üzerine yaklaşım kurar. Bunlar; Kent Hakkı, İnsan Hakları Temelli Yaklaşım, Kültürlerarası Perspektif ve Feminist Perspektifir. 95 yılında LGBTİ+'lar için kapsayıcı hizmetler siyasi taahhütünü ortaya koymuş, 98 yılında ayrımcılıkla mücadele ofisini açmış, 2004 yılında LGBTİ+ meclisini açmış, 2010 yılında eşitlik planını devreye sokmuş ve 2016 yılında LGBTİ+ eylem planını hayata geçirmiştir.

Utrecht Belediyesi – Hollanda: Ayrımcılıkla mücadelede bakım hizmetleri politikası mevcuttur. Örnek olara ise LGBTİ+ özgürleştirme politikası kapsamında yaşlı LGBTİ4'lara bakım hizmetleri çalışmaları mevcut.